

Resumé til offentliggørelse

Autismecenter Syddanmark, afdeling Æblehaven

Styrelsen for Patientsikkerhed har den 12. december 2019 givet påbud til Autismecenter Syddanmark, afdeling Æblehaven, om at sikre, at der er gennemført systematiske sygeplejefaglige vurderinger og opfølgning herpå, tilstrækkelig journalføring og udarbejdelse og implementering af fyldestgørende instrukser.

Styrelsen for Patientsikkerhed har påbudt Autismecenter Syddanmark, afdeling Æblehaven:

- 1) at sikre, at der er gennemført systematiske sygeplejefaglige vurderinger og opfølgning herpå for:
 - samtlige patienter i aktuel behandling fra den 12. december 2019, og
 - ny-visiterede patienter fra den 12. december 2019.
- 2) at sikre tilstrækkelig journalføring i overensstemmelse med lovgivningen herom, herunder udarbejde og implementere instruks herfor, fra den 12. december 2019.
- 3) at sikre udarbejdelse og implementering af tilstrækkelige instrukser for personalets kompetencer, ansvars- og opgavefordeling og for patienters behov for behandling inden den 26. december 2019.

Påbuddet kan ophæves, når Styrelsen for Patientsikkerhed ved et nyt tilsynsbesøg har konstateret, at påbuddet er efterlevet.

Begrundelse for påbuddet

Styrelsen for Patientsikkerhed gennemførte den 27. juni 2019 et varslet planlagt tilsyn med Autismecenter Syddanmark, afdeling Æblehaven, som var udvalgt ved en tilfældig stikprøve.

Styrelsen har ved afgørelsen benyttet de oplysninger, der fremkom ved tilsynet, og som er anført i tilsynsrapporten, herunder journaldokumentation for tre patienter. Styrelsen har endvidere inddraget behandlingsstedets partshøringssvar af 4. november 2019, som ikke har givet anledning til en ændring af styrelsens vurdering af forholdene.

Ved tilsynet blev styrelsen opmærksom på, at der ikke blev foretaget sygeplejefaglige vurderinger og opfølgning herpå, at journalføringen var mangelfuld og ikke blev ført systematisk, og at der manglede visse fyldestgørende instrukser.

For en detaljeret gennemgang af fundene ved tilsynsbesøget henvises til tilsynsrapporten.

Sygeplejefaglige vurderinger og opfølgning herpå

Ved tilsynsbesøget konstaterede styrelsen, at patienternes aktuelle og potentielle problemområder ikke var fagligt vurderet og dokumenteret i nogen af de gennemgåede journaler.

Eksempelvis var der en patient, som var permanent sengeliggende og havde et potentielt problem i form af at være i risiko for at udvikle tryksår, men dette var ikke beskrevet i journalen. En anden patient var i risiko for at blive overvægtig, men dette var ikke beskrevet i journalen. Personalet fremviste under tilsynet en vægtkurve, men der var ikke foretaget en faglig vurdering af det potentielle overvægtsproblem.

Personalet kunne ved forespørgsel ikke i tilstrækkelig grad redegøre for patienternes potentielle problemer.

Styrelsen konstaterede desuden, at der i en ud af tre journaler manglede en beskrivelse af en patients aktuelle problem i form af sivende afføring, ligesom der manglede en beskrivelse af pleje og behandling, opfølgning og evaluering af problemet.

Personalet kunne redegøre for selve problemet og konkrete handlinger i forholdet til at registrere afføringer og udføre hudpleje, men der kunne ikke i tilstrækkelig grad redegøres for den sundhedsfaglige pleje, behandling og opfølgning på problemet.

På baggrund af de oplysninger, der er fremkommet i forbindelse med gennemgang af journalerne, må styrelsen lægge til grund, at den manglende angivelse af stillingtagen til de 12 sygeplejefaglige problemområder og opfølgning herpå ikke kan henføres til manglende journalføring, men i betydeligt omfang må tages som udtryk for, at der ikke foretages sådanne grundlæggende vurderinger og opfølgning herpå.

Det er styrelsens opfattelse, at stillingtagen til disse forhold er nødvendigt af hensyn til den enkelte patients sikkerhed, da dette udgør et væsentligt element i helhedsvurderingen af patienten og danner grundlaget for, hvilke pleje- og behandlingsindsatser, der iværksættes.

Der er videre styrelsens opfattelse, at manglende aktuelle vurderinger af de sygeplejefaglige problemområder også kan have betydning for senere vurderinger af patientens tilstand, da der er risiko for, at der opstår tvivl om, hvorvidt et symptom inden for et område er nyopstået eller ej. Det kan medføre en forsinkelse i identifikation af et potentielt problem, og deraf afledt forsinkelse af eller manglende relevant pleje og behandling af patienten.

Journalføring

Ved tilsynsbesøget konstaterede styrelsen, at den sundhedsfaglige dokumentation var en del af den socialpædagogiske dokumentation og blev derfor ikke ført i en journal. Dette gjorde, at der manglede systematik og overblik over de sundhedsfaglige oplysninger.

Det blev under tilsynet oplyst, at Autismecenter Syddanmark, afdeling Æblehaven, havde planer om at implementere et sundhedsmodul i løbet af efteråret 2019.

Styrelsen konstaterede desuden, at patienternes handleevne til at give informeret samtykke ikke var beskrevet i to ud af tre journaler, og i en ud af tre journaler var det ikke dokumenteret, at der var indhentet informeret samtykke i forbindelse med behandling.

Personalet kunne redegøre relevant for indhentelse af informeret samtykke forud for behandling, og styrelsen fik under tilsynsbesøget opfattelsen af, at personalet kunne redegøre for, at de patienter, som stikprøverne vedrørte, var vurderet habile, selvom dette ikke fremgik af journalen.

Styrelsen har på denne baggrund lagt til grund, at der blev indhentet informeret samtykke til behandling, men at dette ikke blev journalført.

Det er styrelsens opfattelse, at en systematisk journalføring er nødvendig for at journalen kan give det fornødne overblik over patientens tilstand, både så personalet har mulighed for at foretage hurtig og relevant håndtering af en eventuel akut situation, men også i forhold til at sikre kontinuitet og kvalitet i pleje og behandling af den enkelte patient.

Det er styrelsens opfattelse, at den utilstrækkelige journalføring af indhentelse af informeret samtykke udgør en risiko for patientsikkerheden, da grundlaget for behandlingen så ikke er klart, og det derved ikke er sikret, at behandlingen sker med respekt for patientens selvbestemmelsesret.

Instrukser

Ved tilsynsbesøget konstaterede styrelsen, at der var en instruks for personalets kompetencer, ansvars- og opgavefordeling, men der manglede en beskrivelse af personalets kompetencer, ansvars- og opgavefordeling i forhold til håndtering af sundhedsfaglige opgaver, herunder hvordan medicinen skulle håndteres, når personalet ikke var sundhedsfagligt uddannet.

Behandlingsstedet kunne redegøre for personalets kompetencer, ansvars- og opgavefordeling i håndteringen af sundhedsfaglige opgaver og medicin håndtering.

Styrelsen konstaterede videre, at der var en instruks for patienters behov for behandling, men der manglede blandt andet en beskrivelse af, hvordan personalet skulle forholde sig i akutte situationer. Personalet kunne redegøre for, hvordan de ville reagere i akutte situationer, herunder hvornår de kontaktede den praktiserende læge eller vagtlæge, og hvornår de ringede 112.

Styrelsen konstaterede desuden, at der var en instruks for sundhedsfaglige dokumentation, men denne var ikke fyldestgørende, idet den manglede en beskrivelse af personalets opgaver og ansvar i relation til, hvordan den sundhedsfaglige dokumentation skulle føres.

Det er styrelsens opfattelse, at der på et behandlingssted som Autismecenter Syd-danmark, afdeling Æblehaven, skal være fyldestgørende instrukser for personalets

STYRELSEN FOR
PATIENTSIKKERHED

kompetencer, ansvars- og opgavefordeling, patienters behov for behandling og for sundhedsfaglig dokumentation for at understøtte, at plejen og behandlingen, herunder dokumentationen, sker patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Konklusion

Styrelsen har lagt vægt på, at patientgruppen på Autismecenter Syddanmark, afdeling Æblehaven, er en gruppe af særligt sårbare patienter.

Det er Styrelsen for Patientsikkerheds vurdering, at fejlene og manglerne i relation til sygeplejefaglige vurderinger og opfølgning herpå, journalføring og instrukser samlet set udgør problemer af større betydning for patientsikkerheden.